Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 199 (4835)
СРЕДА
ОКТЯБРИИН 10
1945 он

Сэн 20 мүн

Ургаса хуряалгые гээлтэгүйгөөр хаһа саг соонь үнгэргэхэ ба хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбые хуулияр тогтоогдоһон болзор соонь заабол дүүргэхэ ябадал хадаа дайн сэрэгэй хойшолонгуудые түргэнөөр усадхаха болон Эхэ оронойнгоо арадай ажахын хамаг бүхы һалбаринуудые богонихон болзор соо һэргээн бодхоохын тулада мүнөө жэлдэ угаа шухала бүгэдэарадай удхатай.

(„1945 ондо ургаса хуряаха ба хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ тухай" СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолһоо).

Таряа тушаалгын гээгдэлые шамдагай усадхаха

Таряа талха болон хүдөө ажалай бусад продуктнуудые гүрэндэ саг соонь ба элбэгээр тушааха ябадал колхозно таряашадай урдахи эгээл харюусалгатай, тон шухала зорилго мүн. Энэ зорилгоёо һайса мэдэһэн манай республикын эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд өөһэдынгөө урдахи уялгануудые арюун нангинаар дүүргэдэг байна.

Энэ жэлдэ бидэнэр гүрэн түрэлөө бүри элбэг таряа талха үгэхэ ёһотойбди. Юуб гэхэдэ, Эхэ ороноо саашадань хүгжөөхэ ба бүхы ажалшадай материальна ажабайдалые һайжаруулха гэһэн тон шухала зорилго табигданхай.

1945 оной ургаса хуряалгын эхилһэнһээ хойшо хамаг бүхы хүдэлмэреэ хаһа саг соонь үнгэргэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа табиһан түрүү колхозууд гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ байна. Закаменай колхозууд таряахуряалгын хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар шиидхээд, гүрэнтэйгөө үглөө мүнөөгүй тоосожо дүүргэхэнь. Гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэжэ байһан колхозууд тухай элэ үдэрнүүдтэ аймаг бүхэнһөө мэдээсэл орожо байна. Баргажанай аймаг соо томо тээшэ тоологдодог Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз бэлэдхэлэй пунктнуудта 14 мянга гаран пүүд таряа тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, октябриин 5-да сүм дүүргэбэ гэһэн мэдээсэл манай газетын үсэгэлдэрэй номерто гараа. Сэлэнгын, Тунхэнэй болон бусад аймагуудһаа мүн лэ иимэнүүд мэдээсэл абтана.

Тиигэбэшье, олонхи аймаг, колхозуудай гээгдэлнүүдээ усадхажа шадаагүй дээрэһээ республика дотор гүрэндэ таряа тушааха жэлэй түсэб хангалтагүйгөөр дүүрэжэ байха юм. Яруунын, Хоринн, Кударын, Хэжэнгын аймагууд таряахуряалгын эхилһэнһээ хойшо бүхы хүдэлмэреэрээ гээгдэнхэй. Тиимэ дээрэһээ эндэхи колхозууд гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө һара соо һаатуулжа байна. Һүүлэй мэдээгээр Хоринн колхозууд гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө миил 8 процент, Яруунын—8,4 процент, Кударын—9,5 процент, Хэжэнгын—12,1 процент дүүргэһэн байба.

БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой тогтоолоор аймаг бүхэнэй октябрь соо гүрэндэ таряа тушааха график байгуулагдаа. Теэд, олонхи аймагуудтахи партийна, советскэ, бэлэдхэлэй организацинууд энэ графигые заатагүй дүүргэхын түлөө хүсэд анхаралаа үшөөл табяагүй байһаар. Октябриин түрүүшын 5 хоногой график хахадтаншье хүртэр дүүргэгдээгүй байба. Яруунын аймаг октябриин 1-һээ 5 хүртэр 2.124 центнер таряа тушааха байһан аад,оройдоо 169 центнер тушаагаа. Иволгын аймаг октябриин түрүүшын 5 хоног соо урдынхиһаа аяар 600 центнер таряа багаар тушааһан байха юм. Мухаршэбэрэй колхозууд мүн лэ иимэрхүү байдалтай.

Таряатушаалгын график юун дээрэһээ дүүргэгдэнэгүйб гэхэдэ, ехэнхидээ һүрилэлгэ, сохилгын ба сэбэрлэлгэ хатаалгын хангалтагүйһөө болоно. Байгша оной октябриин 5-ай мэдээгээр республика соо таряа һүрилхэ түсэб 59,3 процент, сохихо түсэб—50,0 процент дүүргэгдэһэн байна. Кударын, Прибайкальска, Хоринн, Яруунын, Хэжэнгын аймагууд таряа һүрилхэ хүдэлмэри илангаяа ехээр гэдэргэнь татана. Тэрэшэлэн Яруунын, Хоринн, Кударын колхозууд таряа сохихо түсэбүүдээ 15,6-һаа абаад 32,6 процент болгоһон байха юм.

Гүрэндэ таряа тушаалгын энэ гээгдэлнүүд саашадаа ябашье тэсэшэгүй. Мүнөө үедэ таряа һүрилэлгэ, сохилгонуудые саг үргэлжэ түхэреэн сүүдхэ соо һэтэ ябуулжа, гүрэндэ тушааха ороохо бэлэдхэхэ ябадалда гол анхарал табигдаха ёһотой. Морин ба тракторна молотилкануудые саг үргэлжын хүдэлмэрилэгшэдөөр хангажа, тэдэнние үдэр һүнигүй ябуулха шухала. Тэрэшэлэн сохиһон таряа түргэн сэбэрлэхэ, хатааха ябадал гүрэндэ тушаалгые шамдуулха гол нүхэсэл мүн. Тиимэдэ энэ хүдэлмэринүүдые баһал таһалдуулангүй сүүдхэлэн ябуулха хэрэгтэй. Бэлэдхэлэй пунктнуудта таряа тушаадаг транспортна бригаданууд зам харгыдаа үни удаан ужангүй түргэнөөр ябаха зэргэтэй. Эдэ мэтын гол шухала хүдэлмэринүүдые дүүргэхэ хэрэгтэ хамаг хүсэеэ элсүүлжэ шадаһан колхозууд таряа тушаалгаар тохёолдоһон гээгдэлнүүдээ ойрын үдэрнүүдтэ усадхажа шадаха.

БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой тогтоолоор байгуулагдаһан октябриин графигые саг соонь дүүргэхэ ябадал колхоз бүхэнөөр хангахын тулада нютагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай органууд шууд түргэн хэмжээнүүдые абажа туһалха болоно. ВКП(б)-гэй айком, аймгүйсэдком ба бэлэдхэлэй органууд болбол колхозуудай гүрэндэ таряа тушааха графигай дүүргэлтые үдэр бүри шалгажа, тэдэнэрэй үгэ дуугүйгөөр эрхэбэшэ дүүргэгдэхэ ябадалые хангаха зорилготой.

ТҮРҮҮШҮҮЛ ШЭНГЕЭР АЖАЛЛАЖА, ТАРЯА ТУШААЛГАЯА ХУРДАДХАЯ!

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ

Таряа, овощь тушааха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэ

Эхэ орондоо эрхим таряа үгэхэ түрүүшын нангин уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ эршэтэйгээр оролсоһон Сувинска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ таряа ба овощь тушааха жэлэйнгээ түсэбые бүримүһэн дүүргэбэ.

Бэлэдхэлэй пунктнуудта 2.155 пүүд таряа тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид, сентябриин 25-да дүүргэһэн байна. Тэрэшэлэн овощь тушааха уялгата түлэбэринүүдээ сүм дүүргэһэн байха юм. Һаяар хартаабха тушааха түсэбөө дүүргэхэнь.

Тус колхоз таряа һүрилэлгэ, сохилгоёо һаяар дүүргээд, хурэнгын фонд хаажа захалхаа байна.

Гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэһэн дээрэхи колхозой членүүд Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа үнэн хэрэгүүдээр бэелүүлжэ байһаниинь бодотоор харагдана.

БИЧУРЫН АЙМАГ

Эдэнэр хуряалгын үедэ шалгараа

Харланай сомоной «Большевик» колхоз таряахуряалгаар аймаг соогоо түрүү зэргэдэ ябана. Тэрэшэлэн тус колхоз гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө бараг дүүргэжэ байна.

Таряа тушаалгын эхилһэнһээ хойшо колхозой эрхим хүнүүд имагтал унтаха үргэһэгүйгөөр хүдэлмэрилжэ, колхозоо түрүү зэргэдэ гаргаа. Жаткын машинист Г. Санданов гэгшэ 5 гектар нормын орондо үдэр бүри 7—8 га һайн шанартайгаар хуряажа, бэшэ нүхэдөө булидаг юм. Мүн таряа боогшодой олонхидынь үдэрэйнгөө нормонуудые нилээдгүй үлүүлэн дүүргэнэ. Эдибхитэй хүдэлмэриин үльгэр жэшээ харуулдаг нүхэр Д. Гомбоева гэгшэ саг үргэлжэ 1.500 боолто һайн шанартайгаар бооно. Тэрэшэлэн Д. Очирова, С. Дашиева гэгшэд үдэр бүри тус тустаа 1.100 боолто боодог болонхой. Байгуулагдаһан даалгабаринуудаа 120—120 процент дүүргэдэг болоһон Э. Бадмажапова, Л. Дондокова гэгшэд дээрэхи нүхэдһөө баһал хожомдоногүй.

Тус колхозой правлени ба партийна организаци болбол таряахуряалгын эдэ түрүүшүүлые урмашуулхын тулада мүнгэн шагнал үгөө. Тиин, эдэнэр саашадаа улам һайнаар хүдэлмэрилжэ таряахуряалга, гүрэндэ тушаалгануудые һаеын үдэрнүүдтэ бүримүһэн усадхаха хэрэгтэ хормойгоо шуужа оролсобо.

Е. КУПРАШ.

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГ

Гүрэнтэйгөө түргэн тоосохын түлөө

Орон дотор онсо эршэтэйгээр дэлгэрһэн Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ үргэн далайсатайгаар оролсоһон аймагай түрүү колхозууд таряахуряалгаяа амжалтатайгаар дүүргэн, гүрэнтэеэ саг соонь тоосожо байна. Турунтаевска сельсоведэй «Красная Заря» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Бурдуковский) таряахуряалгаар аймаг соогоо түрүүлэнхэй. Энэ колхоз ороохото культурануудые хуряаха түсэбөө сентябриин 6-да бүримүһэн дүүргээд, һүрилэлгэ, сохилгые үдэр һүнигүй ябуулжа байха юм. Мүн хартаабха малталгаяа саг соонь дүүргээ. Бэлэдхэлэй пунктнуудта 91 центнер овощь, 59 центнер хартаабха тушаажа, гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые болзорһоо урид дүүргэһэн байна. Мүнөө тус колхоз хүрэнгэ хаагаад, колхознигуудай ажалта үдэртэ хартаабха, капуст хубаажа захалба.

Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө октябриин 10 хүртэр дүүргэхын түлөө «Красная Заря» колхоз хамаг хүсэеэ зангидаанхай. Һүүлэй үедэ энэ колхоз үдэр бүри 8—9—12 центнер таряа шэрэжэ бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаана. Тиин, табан үдэрэй графигые таһалдуулхаа болёо.

Гүрэндэ таряа тушаалгые шангадхахын зорилгоор, эндэхи колхознигууд ажалаа улам хурдадхаба. Таряа һүрилжэ байһан колхознигууд Лидия Борозина, Вера Патрушева ба бусад үдэр бүриингөө нормонуудые 120—140 процент хүртэр дүүргэнэ. Тэрэшэлэн таряа сохилгодо ябагшадай ажалай бүтээсэ нилээдгүй дээшэлээ.

И. КИРЕЙЧУК.

КЯХТЫН АЙМАГ

Алдуунуудаа дахяад дабтана

Ульяновай нэрэмжэтэ колхоз һүүлэй жэлнүүдтэ үндэр баян ургаса хуряажа шадангүй гүрэнэйнгөө урда үри зээли хэдэг ба хүрэнгөө хаажа шададаггүй болшонхой. Ушарынь юуб гэхэдэ, газараа ханамжагүйгөөр элдүүрилдэг, илангаяа пар, намарай пар хэрэгсээнгүй байжа, үндэр ургасын шухала һуури табидаггүй дээрэһээнь болоно.

Теэд, Ульяновай нэрэмжэтэ артелиинхид энэ алдуугаа заһажа абахын түлөө оролдоногүй. Мүнөө жэлэй пар бэлэдхэхэ түсэб дүүргэгдээгүй байһан мүртөө намарай пар тон хангалтагүйгөөр хахалжа байха юм. Намарай пар хахалха хүдэлмэридэ тус колхоз 8 мори унаа табиха байһан аад, оройдоо хоёрые гаргажа, миил 12 га хахалба. Морёор хахалха түсэбынь 75 гектар юм. Тэрэшэлэн намарай пар хахалжа байһан тракторнууд өөдтэй урагшаа ябанагүй. 98 гектар хахалха түсэбөө хахадлаашьегүй байһаниинь хадаа тракторна бригадын муу хүдэлмэрине гэршэлжэ үгэнэ. Тракторна бригадын бригадир нүхэр Зарубин гэгшэ бүхы тракторнуудаа хүсэд хэрэглэжэ, намарай пар хахалха байгуулагдаһан түсэбөө дүүргэхэ хэрэгтэ бригадынгаа членүүдые элсүүлнэгүй.

Хэрбээ дээрэхи колхозой правлени болон бүхы членүүд ерэхэ жэлдэ үндэр ургаса хуряахые хүсэбэл намарай пар хахалха түсэбөө энэ гэһээр, эрхим шанартайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ шухала анхаралаа хандуулха ёһотой.

Үндэр ургаса хуряаха ябадалаа өөһэдөө хаһажа байһан тус колхоз шэнги артельнүүд Кяхтын аймаг соо ори ганса бэшэ. Тиимэдэ эндэхи хүтэлбэрилхы органууд тиимэ колхозуудай энэ дутуунуудые түргэн усадхаха талаар тодорхой хэмжээ-ябуулга үнгэргэхэ байна.

А. КОРОТАЕВА.

АЙМАГУУДАЙ АБАҺАН УЯЛГАНУУДЫЕ ШАЛГАЯ

Кабанскын аймаг хуряалгын талаар нёдондонойхидоо хүрэнэгүй

Байгша оной октябриин 5-ай мэдээгээр Кабанскын колхозууд 8.214 гектарай орондо 7.664 га хуряажа ороohото культуранууды халаха түсэбөө 93,3 процент дүүргэһэн байха юм. Таряа һүрилхэ түсэбөө тус аймаг 67,7 процент, сохилгоёо—46,6 процент дүүргээ. Түрүү колхозууд таряа хуряаха түсэбүүдээ үни хада дүүргээд, һүрилэлгэ, сохилго болон гүрэндэ тушаалгануудые бүхы хэшээгээр шангадхажа байнхай. Тэдэнэй дунда «Путь социализма», «Байкал», «Красное Знамя», «Майн 1», Путь Ленина», Твороговско сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудые оруулмаар. Мүнөө эдэ колхозууд таряагаа һүрилжэ үглөө мүнөөгүй дүүргэхэнь.

Хуряалгые заһартуулангүй хурдан түргэн ябуулжа байһан түрүү колхозууд гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэнэ. Молотовой нэрэмжэтэ колхоз дүүрэн бэшэ мэдээгээр 6.725 пүүд таряа бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые дүүргээ шахуу. Гадна тус колхоз овощь тушааха уялгата түлбэринүүдээ бүримүһэн оруулһан байха юм.

«Путь социализма», «Красное Знамя», «XVII партсъезд», Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозууд таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбүүдые октябриин 10 хүртэр дүүргэхын түлөө сохилго, һүрилэлгэ болон таряа сэбэрлэлгэ, хатаалгануудые һүүлэй үдэрнүүдтэ эли бодоор шангадхаба.

Тиигэбэшье, энэ аймагта гээгдэнги колхозууд үшөөл олон байна. Тэдэнэр таряахуряалгые үнгэргэрэнь удааруулжа, хэдэ-хэдэн гектар ургасаяа үзүүртэнь һуулгаһаар. Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз ургаса хуряалгын эхилһэнһээ хойшо аймаг соо эгээл гээгдэжэ ябана. Октябриин 5-ай мэдээгээр энэ колхоз оройдоо 175 гектар таряа хуряаһан байха юм. Тэрэшэлэн оройдоо 200 гектар таряагаа хуряажа абаһан «Красноармеец» колхоз Чапаевайхидһаа дээрэ бэшэ байдалтай «XVII Октябрь», Калининай нэрэмжэтэ колхозууд хуряалгын хүдэлмэрине жэгшүүритэйгээр унжагайруулна.

Хуряалгые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байһан дээрэһээ эдэ колхозууд гүрэндэ таряа тушааха түсэбүүдээ һаатуулна. Тус колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал түрүүлэгшэнэр нүхэд Попов, Котов, Абулаизянов, Горбунов гэгшэд таряахуряалгын Кабанск соо жэгдэрэн эхилтэр ургаса үшөө хүхэ гэжэ шалтаг баряад, колхознигуудаа полевой хүдэлмэридэ бүгэдынь гаргаагүй байгаа һэн. Мүнөө болохоор тэрэнэй хойшолонгууд эдэ колхозуудые хохидолдо оруулаад байнэ. Гадна, таряахуряалгада дурсагдагша колхозууд хангалтагүйгөөр бэлэдхэһэн байгаа. Тэрэнһээ боложо хуряалгын халуун үдэрнүүдтэ жаткa болон бусад зэр зэмсэгүүдынь эбдэржэ нилээдгүй һаад ушаруулдаг байһан ба мүнөөшье тэрэ заншалаа.

А. КАПУСТИН.

Лекторскэ группануудай хүтэлбэрилэгшэдэй курснууд

Октябриин 5-да Москвада нэгэ һара соо болоһон ВКП(б)-гэй обкомуудай, хизкомуудай болон союзна республикануудай компартиин ЦК-нүүдэй лекторскэ группануудай хүтэлбэрилэгшэдэй курснуудай хүдэлмэри дүүрэбэ.

Тус курсые ВКП(б)-гэй обкомуудай, хизкомуудай ба союзна республикануудай компартинуудай ЦК-гэй лекторскэ группануудай 200 хүтэлбэрилэгшэд, ВЛКСМ-эй обкомуудай лекторскэ группануудай 50 хүтэлбэрилэгшэд, ВКП(б)-гэй МК ба МГК-гэй ехэхэн бүлэг лекторнууд, Улаан Армиин болон флодой лекторнууд дүүргэжэ гараба.

Курснуудта хабаадалсагшадта ВКП(б)-гэй истори, философи, социализмын политическэ экономи, СССР-эй истори, СССР-эй уласхоорондын харилсаанай ба гадаада политикын истори тушаа, гадаадын оронуудай экономико ба политика тушаа лекцинүүд уншагдаба. Эндэ хабаадалсагшад естествознаниин шэнэ туйлалтанууд тухай, мүн тэрэшэлэн мүнөө үеын советскэ литература ба искусствонуудай асуудалнуудаар лекцинүүдые шагнаба. Энэ курснууд дээрэ лекцинүүдые академигүүд, москвовско вузуудай профессорнууд, научна хүдэлмэрилэгшэд болон столицын эрхим лекторнууд уншаһан байха юм.

Курснууд дээрэ ВКП(б)-гэй истори, философи, экономико ба уласхоорондын политикын секцинүүд хүдэлмэрилбэ.

Курснуудта хабаадалсагшадта зорюулагдажа, Кремлиин бүү зэбсэгэй палатада, Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна библиотекын ном хадагалдаг газарта, Третьяковско галлерейдэ болон Москвагай музейнүүдээр экскурснүүд эмхидхэгдэһэн байна.

Курснуудай хүдэлмэриин һүүлээр лекционно хүдэлмэриин дүй дүршэлнүүдые андалдаха тушаа зүблөөн үнгэргэгдэһэн байгаа. Тус зүблөөн дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин Управлениин начальнигые орлогшо нүхэр М. Т. Иовчук үгэ хэлэбэ.

Зэбсэгжүүлгын Арадай Комиссарай орлогшо Социалистическэ Ажалай Герой Василий Михайлович РЯБИКОВ.

(ТАСС-эй фотохронико).

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадалсагшадай бүлэнэртэ үгтэхэ нэмэлтэ хүнгэлэлтэнүүд

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол наһа бараһан сэрэгшэдэй бүлэнэртэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудта, сэрэгэй албахаагшадай болон албанһаа табигдагшадай бүлэнэртэ нэмэлтэ хүнгэлэлтэнүүдые ба материальна туһаламжануудые үгэхэ тухай тогтоол абаба.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай фронтнууд дээрэ тэжээгшэдээ алдаһан айлай бүлэһөө, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай I ба II-дохи группын инвалидуудай бүлэһөө хүдөө ажалай налог, уялгата ёһоор түлэгдэхэ окладной страховани, хүдөө ажалай продуктнуудые гүрэндөө тушааха талаар урда жэлнүүдэй үринүүдынь һалгаагдаба.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай фронтнууд дээрэ наһа бараһан сэрэгэй албахаагшадай үхибүүд ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын I болон II-дохи группын инвалидуудай үхибүүд хадаа дунда һургуулинуудай 8—10 классуудта, вуз ба техникумуудта һураһанай түлөө түлэдэг түлбэриһөө сүлөөлэгдэхэ байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай фронтнууд дээрэ наһа бараһан сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэртэ 1946 он дүүрэтэр Улаан Армида алба хэжэ байһан сэрэгэй албахаагшанарай бүлэнэртэ үгтэдэг бүхы хүнгэлэлтэнүүд үгтэхэ байна гэбэл: налогоор, уялгата тушаалгаар, гэр байрын түлөөһэ болон бусад зүйлнүүдээр.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай I ба II-дохи группын инвалидуудай гэрэй ажалда хүдөө ажалай налогоор болон хүдөө ажалай продуктнуудые гүрэндэ уялгата ёһоор тушаалгаар олон зүйлэй нэмэлтэ хүнгэлэлтэнүүд тогтоогдобо.

СССР-эй Совнарком болбол наһа бараһан сэрэгшэдэй бүлэнэртэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудта болон урьһаламжала хэрэгтэй болоһон сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэртэ гэр байрануудые шэнээр бариха ба һэргээн бодхоохын тулада 5-һаа 10 мянган түхэриг 5-һаа 10 жэл хүртэр бусааха болзортойгоор үгэжэ байхые Цекомбанкые уялгалба. Республикануудай совнаркомууд, хизаарай болон областной исполкомууд болбол тэдэнэртэ барилгын модо бэлэдхэхэдэнь модо отолхо газарые түлөөһэгүйгөөр таһалжа үгэхэ ба гэр байрануудаа шэнээр бариха гү, али заһабарилхадань нютагай барилгын материалнуудые тогтоогдоһон сэнгээрынь үгэхэ уялгатай.

Өөһэдтөө түлеэ залһа бэлэдхэжэ байһан сэрэгэй албанһаа табигдагшадта, сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэртэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудта болон наһа бараһан сэрэгшүүдэй бүлэнэртэ модо отолһоной түлөө түлбэриһөө 1945—1946 онуудта 50 процент хүртэр гү, али зарим ушартань бүхы дээрэнь сүлөөлхэ эрхэ районно исполкомуудта үгтэбэ.

Наркомадууд болон тэрэнэй мэдэлдэ байһан эмхи зургаанууд хадаа шэнээр бариһан ба һэльбэн бодхооһон гэр байрануудайнгаа арбан процентыень нютагай исполкомуудай мэдэлдэ үгэжэ, эдэ байрануудта эгээл ехээр хэрэглэһэн сэрэгэй албанһаа табигдагшадые, сэрэгэй албахаагшанарай бүлэнэрые, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудые болон наһа бараһан сэрэгшэдэй бүлэнэрые оруулха ёһотой.

Хүдэлмэришэнэй тэдхэмжын таһагуудтай байһан предприяти болон учреждениnүүдэй директорнууд хадаа гүрэнһөө пенси абажа байдаг аад, ажал хэжэ шадахагүй ба урдань тус предприяти гү, али учреждениdэ хүдэлмэрилжэ байһан аад наһа бараһан сэрэгшэдэй бүлэнэрэй членүүдтэ хүдэлмэришэн ба албахаагшадай бүлэнэрэй членүүдтэй тон адлихананаар тэдхэмжэ үгэжэ байха уялгатай.

И. В. Сталин „Финляндия—СССР" гэжэ Обществын делегацитай уулзаба

Октябриин 8-да СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совэдэй Түрүүлэгшэ Генералиссимус И. В. Сталин болбол «Финляндия—СССР» гэжэ Обществын делегациин состав господинууд гэгээрэлэй министр—Обществын түрүүлэгшэ И. Хэло, госпожа Л. Хэло, Обществын вице—түрүүлэгшэ М. Рюэмя, госпожа Х. Вуолиокки, госпожа Г. Куусинен, Л. Вильянен, Г. Хьелман, В. Пессия, Э. Калима, Л. Суомела, госпожа Ф. Юлянне ба Э. Сааристо гэгшэдтэй уулзаба.

Уулзалган дээрэ СССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар В. М. Молотов ба ВОКС-ын Правлениин Түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ А. В. Караганов гэгшэд байлсаба.

Партийна ажабайдал

Партийна шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые шалгаха тухай

ВКП(б)-гэй обкомой тоосоото элидхэл тушаа 1945 оной февралиин 3-да гаргаһан тогтоол соогоо ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол партиин обкомой, районно болон аймагуудай партийна комитедүүдэй хүдэлмэридэхи ехэхэн дутуу дунда зүйлнүүдые элирүүлхэ зуураа тэдэнэр өөһэдынгөө шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые шалгадаггүй байна гэжэ тэмдэглэжэ, саашадаа шиидхэбэринүүдэйнгээ дүүргэлтые шалгаха тушаа партиин обком, райком болон айкомуудта тодо һонор ба дэлгэрэнгы заабари үгэһэн бэлэй.

Партиин обкомой XIX пленум дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй энэ шиидхэбэриие зүбшэн хэлсээд, партиин обкомой бюро, республикын Совнарком болон бүхы партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы организуудые өөһэдынгөө шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгажа байхаһаа гадна, парти ба правительствын директивүүдые дүүргэхэ талаар жаяг заршамгүй гү, али харюусалгагүйгөөр хандаһан партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ хатуу шанга хэмжээ абахые тус пленум эрилтэ хэһэн байна.

Тус тогтоолые гарай хүтэлбэри болгожо, район ба аймагуудай партийна организацинууд болбол парти ба правительствын шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые шалгаха тушаа ниилээдгүй ехэхэн хүдэлмэри хэнэ. Партиин обкомой ээлжээтэ XX пленум хадаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолой хэрзэргээр дүүргэгдэжэ байһаниие шалгажа үзөөд, колхозууд ба предприятинуудай дэргэдэхи партийна эхин организацинууд партийна доторой хүдэлмэридэ анхарал оролдолгоёо хандуулдаг болоһон дээрэһээнь колхозууд болон предприятинуудайнгаа хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа холбоотой асуудалнуудые тодо һонорооор шиидхэдэг болоо гэжэ тэмдэглээ һэн.

Гэбэшье, шиидхэбэринүүдэйнгээ дүүргэлтые шалгаха талаар бага зэргэ хүдэлмэреэ һайжаруулбашье һаа, эндэ дутуу дунда зүйлнүүд яһала олон бии. Жэшээлхэдэ, адууһа малдаа элбэг дэлбэг үбһэ тэжээл бэлдэхэ, үүлтэртэ малай хэрэгые һайжаруулха, гээгдэжэ ябаһан колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бүхэжүүлхэ, колхозууд ба МТС-үүдэй партийна организацинуудые бүхэжүүлхэ, севооборотые зүбөөр хэхэ гэхэ мэтын ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоол соо хэлэгдэһэн асуудалнууд үнөө хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ. Энэ хадаа имагта партийна шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые шалгадаггүй дээрэһээ болобо гэхэдэ алдуу болохогүй байна.

Дээдэ органуудай шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые хэрзэргэ шалгадаг тушаа ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой методые жэшээ болгон абаад үзэе. Зүгөөр, тус аймаг хадаа республика соогоо гээгдэнги бэшэ, харин аймагай олонхи колхозууд хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг юм. Мүн малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэжэ шадаа. Тиихэ зуура энэ аймагай колхозууд таряан ажалые ехээр эрхилхэһээ гадна, союзна ба республиканска удхашанартай олон тооной ажаүйлэдбэриин предприятинуудтай байха юм. Тэрэшэлэн үүлтэртэ адууһа мал үсхэбэрилхэ бүхы арга-боломжотой.

Теэд партиин айком болбол энэ һалбаринуудые тус-тус бүридэнь бодотоор хүтэлбэрилхэ тушаа өөдтэй юумэ хэнэгүй. Тус аймаг хадаа герасимовска хүдэлөөнэй түрэл нютагынь байбашье һаа, энэ талаар һүүлэй жэлнүүдтэ горьтой хүдэлмэри хээдүй зандаа. Герасимовска хүдэлөөниие улам саашань үргэдхэхэ тухай асуудал ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой заседани дээрэ зүбшэгдэжэ, дэлгэрэнгы хэмжээ-ябуулганууд абтаадүй байхань угаа гайхалтай. «Коммунизм» ба «Красный Чикой» гэжэ колхозууд эмхидхэлэй-ажахын талаар сэхэн гээгдэнги байдалтай. Теэд эдэ колхозуудай хүдэлмэри тухай хэлэн дахин бюрогойнгоо заседани дээрэ зүбшэн хэлсээд, дэлгэрэнгы шиидхэбэри абаһан байгаа. Зүгөөр, энэ шиидхэбэриингээ дүүргэлтые шалгаагүй байха юм.

ВКП(б)-гэй айком болбол өөрынгөө шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые хангалтагүйгөөр шалгахаһаа байтагай, тус шиидхэбэреэ дүүргэшэдтэнь саг болзор соонь хүргэдэггүй заншалтай. Жэшээнь, байгша оной июлиин 11-дэ партиин айкомой бюро болбол «ВКП(б)-гэй обкомой XIX пленумэй тогтоолые хэрзэргээр дүүргэжэ байһан тухай» Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретариин тоосоое дуулабашье һаа, мүнөө хүртэр өөрынгөө шиидхэбэриие энэ парторганизацида хүргөөгүй дээрэһээнь, эндэхи коммунистнууд партиин айкомой бюрогой шиидхэбэри тухай юушье мэдэнгүй үлдэшоо.

Мүн ВКП(б)-гэй Кударын айком болбол шиидхэбэриин дүүргэлтэнүүдые шалгалта хэхэ талаар биратай юумэ хэнэгүй. Хэнэйшье мэдэһээр партиин обкомой XIX ба XX пленумүүд дээрэ тус айкомой хүдэлмэридэхи дутуу дунда зүйлнүүдые эрид шууд шүүмжэлжэ, парти ба правительствын директивүүдые дүүргэлтэ болгохо хэрэгтэ жаяг заршамгүй ба харюусалгагүйгөөр хандадаг хүнүүдтэй шангаар тэмсээгүй байһаниинь тэмдэглэһэн юм. Тиимэһээ тус айкомой хүдэлмэрилэгшэд болбол өөһэдынгөө хүдэлмэриие эрид шууд шэнэдхэн табижа, партийна шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгохо хэрэгтэ колхоз ба МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудта үдэр бүри туһаламжа үзүүлхэ үүргэтэй байгаа. Мүнөө ВКП(б)-гэй айком хадаа колхозудтаа ажахын ба политическэ удхашанартай кампаниин үедэ туһаламжа үзүүлхэдээ, ехэнхидээ түлөөлэгшөөр дамжуулан хэдэг заншалтай байна. Колхозно партийна эхин организацинуудаа үндэһэ болгожо, түбхын түрүүндэ, тэрэнэй хүдэлмэриие һайжаруулха тухай анхарал оролдолгоёо багаар табидаг байна.

Партиин айкомой секретарьнууд болон таһагуудые даагшанар хүдөө нютагта гарахадаа, колхозно партийна организацинуудай парти ба правительствын шиидхэбэринүүдые хэрзэргээр дүүргэлтэ болгоһониинь шалгажа үзэдэггүй, тэдэнэрэй хүдэлмэридэ бодото туһаламжа үзүүлдэггүй байнал. Жэшээнь «Путь Октября» колхоз таряа хуряалга ба тушаалгаар аймаг соогоо сэхэн гээгдэжэ ябана. Энэнэй шалтагаанинь колхознигуудай дунда ажалай жаяг заршам тон һула байһан ба нииитэ-политическэ хүдэлмэри эрхилэгдэдэггүй байһан дээрэһээ болоно. Тиин, айкомой бюро болбол тус колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Таракановскиин элидхэл дуулаад, тодо һонор ба дэлгэрэнгы хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан шиидхэбэри абабашье һаа, тэрээнээ дүүргэлтэ болгохо хэрэгтэнь ямаршье туһаламжа үзүүлээгүй байһан зандаа. Өөрынгөө шиидхэбэриин буулгабариие мүнөө хүртэр тус парторганизацида эльгээгээдүй саарһан дээрэ үлдөөбэ.

ВКП(б)-гэй айкомуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэд болбол дээдэ эмхи зургаануудай шиидхэбэринүүдэй хэрзэргээр дүүргэгдэжэ байһаниинь гансахан лэ шалгаад хүдэлмэреэ хизаарлаха бэшэ, харин тэрэнэй дүүргэлтые хайшан гэжэ эмхидхэхэ тухай партийна эхин организацинуудта тодорхой туһаламжануудые үгэхэ үүргэтэй. Энэ талаар партийна комитедүүдэй инструкторнууд ехэхэн үүргэнүүдые дүүргэхэ байһаниинь элитэ. Тиимэһээ партийна комитедүүдэй инструкторнуудаар политическо-теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй хүнүүдые дэбжүүлжэ, тэдэнэрэй хүдэлмэридэ саг үргэлжэ туһаламжа үгэхэ угаа шухала. Тэрэшэлэн инструкторнуудые юрэнхы дээрэнь бэшэ, бүлэг партийна эхин организацинуудта эльгээхэ хэрэгтэй. Мүн инструкторнуудай хэһэн хүдэлмэри тухай бюрогой заседани дээрэ элидхэлынь дуулаад, тэдэнэрэй хэрзэргээр даалгабаряа дүүргэжэ байһыень саг үргэлжэ шалгажа байха ёһотойди.

ВКП(б)-гэй обкомой тоосоото элидхэл тушаа гаргаһан өөрынгөө тогтоол соо партиин Центральна Комитет болбол манай областной партийна организацида республикын хүдөө ажалые, ажаүйлэдбэриин хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа тодо һонор заабаринуудые үгэһэн байгаа. Тэрэнэй дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгажа байха гээшэ бүхы партийна организацинуудай шухала зорилго мүн.

А. МОДОГСЕВ, ВКП(б)-гэй обкомой эмхидхэлэй-инструкторска таһагые даагша.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭДХЭЛ— МАША ХАРЮУСАЛГАТАЙ ХЭРЭГ

Хэндэ найдаһан колхоз бэ?

ЦЕТРОПАВЛОВКА, **(Телефоноор абтаба).** Адуу малые атар таргаараар ондо оруулха ябадая садхалан тэжээл, дулаан байра ба һайн харууһанһаа болодог байна. Теэд, Зэдын колхозууд энээниие һайса мэдэжэ байһан болобошье, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байха юм. Тус аймаг тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө мини 20 гаран процент дүүргэнхэй. Тиимэ байбашье, нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ шухала хэмжээ-ябуулгануудые хойшолуулжал байһаар. Зарим колхозууд набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ нэгэшье колхозниые гаргаагүй байха юм. «Социализм», Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд энээндэ жэшээ болоожо үгэмөөр. Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, «Социализм» колхозууд тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө оройдоо 10 гаран процент дүүргэһээрээ хизаарлаад, үбһэхуряалгын хүдэлмэриие зогсоожорхиһон шахуу байха юм.

Адуу малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхээгүй байхаһаа гадна, эндэхи урин дулаан байра байдал түхеэрхэ талаар эрид хэмжээнүүдые абанагүй. Сагаан-Усанай сомоной «Красный партизан» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Кузнецов) үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые мүнөө хүртэр эхилээдүй гэхээр. Энэ колхозой хурьгад ба тугалай байрануудай ехэхэн заһабарида орохоор юм. Теэд энээниие хэншье заһабарилнагүй. Үнеэдэйнь нэгэ байра хушалта хэгдээгүй зангаараа байһаар. Тэрэшэлэн хашаа хоройн шэбхэ гаргаха, хохир, түлеэ бэлэдхэхэ мэтын шухала хүдэлмэринүүд хэрэгсээгдэнэгүй. Зэдын сомоной Будённын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Вершинин) адуу малай хуушан байра байдалнуудые һэльбэн заһабарилхын оронда, харин эбдэжэ байха юм. Жэшээлхэдэ Чемуртай гэжэ нютагта 1944 ондо баригдаһан үхэрэйнь байра эбдэржэ байнхай.

Эдэ мэтын жэшээнүүд эндэхи бусадшье колхозуудаар үзэгдэнэ. Теэд, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ба малажалай фермэ, үүртнүүдые даагшад иимэ ябадалнуудые хэрэгсээнгүй тэсэжэ байхань гайхалтай.

Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй дутуунуудые эдэ үдэрнүүдтэ усадхажа, адуу малаа урин дулаан ба тобир таргаар ондо оруулхын түлөө Зэдээрхин эрид хэмжээнүүдые абаха байна.

А. ХАНДАРХАНОВ.

Амгалан бэшэ байдалтай

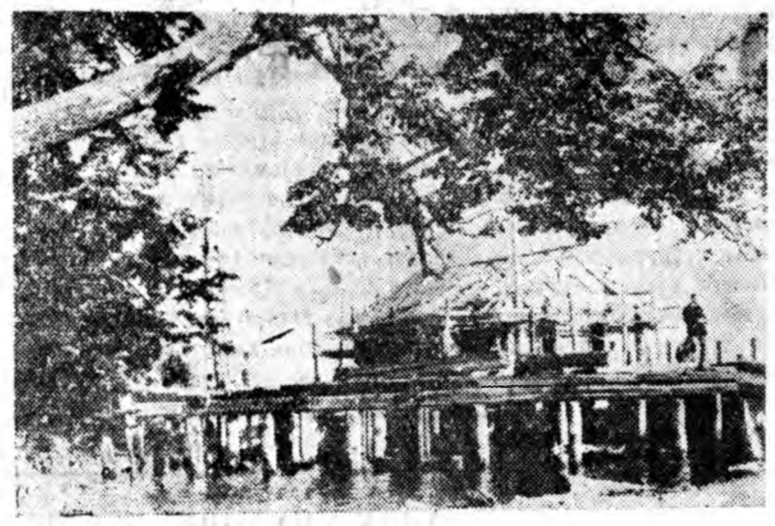
ХЭЖЭНГЭ. **(Манай корреспондентһээ).** Аймагай зарим колхозууд адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые үлэмжэ ехээр унжагайруулһан дээрэһээ аяар мүнөө хүртэр хангалтагүй дүнгүүдые харуулһаар. Олонхи колхозууд тэжээл бэлэдхэхэ түсэбүүдээ дүүргээгүй байһан болобошье, мүнөө болтор энэ гэхэ хэмжээ абанагүй. Доодо-Худанай, Чесанын, Дунда-Худанай колхозууд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые илангаяа хангалтагүйгөөр ябуулна.

Доодо-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлээр амгалан бэшэ байдалтай. Үбһэ абаха түсэбөө мини 25 процент дүүргэһэн аад, эндэхид нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ тушаа юушье хээгүй байхань жэгшүүритэй байна. Тэжээлэй баланс табиха, малнуудай шадал шэнээс таарулан бүлэглэхэ, бэлшээри таһалха шухала хэрэг эндэ мартагданхай гэхэдэ боломоор.

Адуу малай байра байдал заһабарилха хүдэлмэри мэнэ һая болтор эхилээдүй байгаа. Барилгын бригада эмхидхэхэ тухай үнинһөө хойшо хэлсэдэг байбашье, тэрэнээ мүнөө хүртэр хүсэлдүүлээдүй байһан юм.

Һаяхан ВКП(б)-гэй айкомой бюро тус колхозой адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байһые тусгаар тэмдэглээд, артелиин правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Николаев ба партийна эхин организациин секретарь нүхэр Рабданов гэгшэдтэ шангаар дурадхаба.

З. ЛУБСАНОВА.

Энэ жэлдэ Свердловско областьда районно центрнүүдые болон Манчажска районой бүхы колхозуудые электрофикацилга дүүрэхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо гидроэлектростанци барижа байна.

Ж. Берландын фото (ТАСС-эй фотохронико).

Хилын саана

Бүхэдэлхэйн профсоюзна конференци

ПАРИЖ, октябриин 7. (ТАСС). Октябриин 6-ай үдэшэ Ситрин, Кузнецов, Хиллмэн ба Сайян гэгшэд дүүргэлтын комитедэй заседани дээрэ Бүхэдэлхэйн профсоюзна федерациин дүүргэлтын бюрогой состав тухай дурадхал оруулһан байгаа. Энэ дурадхалай ёһоор, вице-түрүүлэгшэнэрэй тоо 6-һаа 7 болгогдохо тула уставые ондоо болгохо хэрэгтэй болоно. Гүйсэдкомой бюрогой составта удаахи хүнүүд оробо гэбэл: Бүхэдэлхэйн профсоюзна федерациин түрүүлэгшэ—Ситрин (Англи), генеральна секретарь Луи Сайян (Франци), вице-түрүүлэгшэнэр Леон Жуо (Французска ВКТ-гэй генеральна секретарь), Хиллмэн (США-гэй үйлэдбэриин профсоюзнуудай вице-түрүүлэгшэ), Кузнецов (ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ), Шу Дэ (Хитадай ажалшадай ассоциаци), Ди Витторио (Италиин ВКТ-гэй генеральна секретарь), Куперс (Голландиин профсоюзууд), Толедано (Латинска Америкын ажалшадай конфедерациин түрүүлэгшэ).

Бүхэдэлхэйн профсоюзна федерациин байха газар болгон Париж городые һунгаһан байна.

ҺУНГУУЛИ ТУХАЙ ГРЕЧЕСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ШИИДХЭБЭРИ

АФИНЫ, октябриин 6. (ТАСС). Грециин телеграфна агентствын дамжуулһан ёһоор, октябриин 5-да греческэ министрнүүдэй соведэй заседани дээрэ һунгуулиие январиин 20-до томилхо ба энээн тухай сагдары арад зондоо соносхохо гэһэн тогтоол абаба.

США-дахи ЗАБАСТОВКЫН ХҮДЭЛӨӨН

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 4. (ТАСС). «Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэн ёһоор, Холбоото Штадууд дээрэ забастовкын хүдэлөөн бүри ехэ хүсэтэйгөөр дэлгэржэ байна.

Ассошиэйтед Пресс агентствын тоолоһон ёһоор, орон дотор нефтяной, шулуу нүүрһэнэй, ойн ба бусад ажаүйлэдбэри дээрэ 525.000 хүдэлмэрилэгшэд ажалаа хаяба. Мүн 130.000 горнягууд ажалаа хаяһан байна. Тус забастовка болбол сталь шудхадаг заводуудай хүдэлмэридэ ехэхэн нүлөө үзүүлжэ эхилбэ. «Карнеджи Иллинойс Стил корпорейшн» гэжэ томо компани сталь хайлуулдаг хэдэн пэшэнээ унтараагаһан байна.

Ажалай министр Швелленбах болбол шулуу нүүрһэнэй ажаүйлэдбэридэ забастовкын саашаа дэлгэрхэ ябадалые зогсоохын хүсэлтэйгөөр шахтын эзэд ба горнягуудай профсоюзай түлөөлэгшэдэй конференци татаха тухай соносхобо. Ажалай министерствын түлөөлэгшэд болбол баруун эрье шадарай модо хюреөдэхэ ажаүйлэдбэри ба мүн Нью-Йоркын портын эшаа зөөгшэдэй дунда гараһан хэрүүл арсалдаае болюулхын түлөө бүхы оролдолгоёо гаргана. Тэдэнэр болбол автомобильна ажаүйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюз ба «Крайслер» ба «Дженерал моторс» гэжэ хоёр автомобильна компаниин түлөөлэгшэдэй дунда ябажа байгаа хэлсээнэй таһалдахагүйн түлөө мүн оролдолгоёо гаргана.

ГИТЛЕР ТУХАЙ ЭЙЗЕНХАУЭРЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

ЛОНДОН, октябриин 7. (ТАСС). Лондонско радиогой мэдээсэлэй ёһоор, генерал Эйзенхауэр Голландида ерэмсээрээ голландска корреспондентнүүдтэй хөөрэлдэхэдөө, би хадаа урдань Гитлерые амиды бэшэ гэжэ тоолодог байгааб, харин мүнөө Гитлер амиды гэжэ этигээб гэжэ мэдүүлбэ.

АНГЛИИН СЭРЭГЭЙ ТЭДХЭМЖЫН МИНИСТЕРСТВЫН ТҮСЭБҮҮД

ЛОНДОН, октябриин 7. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, дайнай түлэг дунда хүдэлмэрилжэ байһан 42 гүрэнэй сэрэгэй заводуудай 19-ниинь урдынгаа хэбээр үлэхэ байна гэжэ сэрэгэй тэдхэлгын министерство соносхобо. Сэрэгэй тэдхэлгын министерствын тусхайта түлөөлэгшын хэлэһэнэй ёһоор, дээрэ дурсагдаһан 19 сэрэгэй заводууд ходоһоо правительствын гарта үлэхэ гү, али үгы байһан тухайнь правительство тогтоомжо гаргаагүй байна. Тэрэнэй хэлэһэн ёһоор, правительство болбол дурсагдагша заводуудай зарьмыень ремонтно мастерской болгон хэрэглэхэ байна. Нүгөө зарьманиинь ехэ бүгүүд ба элдэб зүйлэй зэр зэбсэгүүдые бүтээн гаргажа байхын түлөө үлэхэ байна. Эдэ заводууд 40—50 мянган хүнүүдтэ хүдэлмэри олгохо байна гэжэ тоонь гаргагдаба.

ГРЕЧЕСКЭ ПАРТИНУУД БОЛБОЛ ГРЕЦИДЭ ҺУНГУУЛИИН БОЛЗОР ГАРГАҺАН ЯБАДАЛЫЕ БУРУУШААН АРСАНА

ЛОНДОН, октябриин 8. (ТАСС). Рейтер агентствын Афиныһаа мэдээсэһэн ёһоор, греческэ республиканецнуудай хэдэ-хэдэн партинууд болбол январь һарада бүгэдэнийтын һунгуули хэхэ тухай правительствын тогтоолдо эсэргүүсэн арсаһан байна. Либеральна парти хадаа тус һунгуулида хабаадалсахагүй байна гэжэ тус партиин лидер Софулис гэгшэ мэдүүлбэ. Һунгуули тухай правительствын гаргаһан тогтоол болбол гүрэндөө урбаһан ябадал мүн гэжэ прогрессивнэ партиин лидер Кафандарис тоолоһон байха юм. Регент болбол энэ тогтоолые зүүнэй үзэлтэн партинуудтай зүбшэжэ хэлсэнгүйгөөр баталжа шадахагүй байна гэжэ социалистическэ партиин лидер Стратис мэдүүлбэ. Һунгуулиин болзорые тогтооһон ябадал хадаа манай ороной доторхи политическэ хэсүү шанга байдалые бүри хэсүү болгохо байна гэжэ аграрно-демократическа партиин лидер Милонас мэдүүлбэ.

ГЕРМАНИИЕ ЭЗЭМДЭҺЭН АМЕРИКАНСКА ЗООНО ДЭЭРЭ СЭРЭГЭЙ ГЭМТЭНИИЕ СҮҮДЛЭХЭНЬ

ЛОНДОН, октябриин 6. (ТАСС). Лондонско радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, октябриин 8-да Висбаден дээрэ Германиие эзэмдэһэн американска зооноһохи сэрэгэй гэмтэниие сүүдлэхэ түрүүшын ехэ процесс эхилхэнь. Алалга хюдалгын нэгэн лагерь дээрэ 400-һаа дээшэ полягууд ба ородуудые алаһанай түлөө гэмнэгдэһэн 6 эрэгтэй ба 1 эхэнэр сүүдтэ орохо байна.

КВИСЛИНГЫН ХЭРЭГ

ЛОНДОН, октябриин 5. (ТАСС). Норвежскэ прокурор Шьедтын мэдүүлһэн ёһоор, толгойн саазада оруулха гэжэ шиидхэһэн тушаа гомодол бариһан Квислингын хэрэг хадаа норвежскэ верховно сүүдтэ октябриин 9-дэ үзэгдэжэ эхилхэнь. Энэ хэрэг 3 үдэр соо үзэгдэхэ байна гэжэ Рейтер агентство Ослоһоо дамжуулна. Квислингын 5 министрнүүдые сүүдлэхэ процесс ноябрь һарада эхилжэ магадгүй.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Октябриин 2-то Гадаада Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй 1-дэхи сесси дүүрэбэ. Соведэй хүдэлмэриин үрэ дүнгүүд тухай ямаршье мэдээсэл тунхаглагдаагүй байһан хаданъ, нүхэр В. М. Молотов октябриин 3-да Лондондо байгаа советскэ посольствода пресс-конференци хэжэ, тэрээн дээрэ Соведэй хүдэлмэри тухай мэдүүлээд, корреспондентнүүдэй олон тоото асуудалнуудта харюу үгэһэн байна.

Советскэ делегаци болбол Министрнүүдэй Соведэй 1-дэхи сесси хадаа амжалта олоһай гэжэ оролдон, тиимэ зорилготойгоор соведэй үзэмжэдэ хэдэ хэдэн дурадхалнуудые оруулһан байха юм. Гэбэшье Советскэ делегациин эдэ мэтын дурадхалнууд Министрнүүдэй Соведээр хүлеэжэ абтаагүй үлэһэн ба тэрэ конференци болбол үрэ дүнгүйгөөр дүүрэбэ. Тэрэнэй зарим нэгэн хабаадагшад хадаа гурбан державануудай Берлинскэ конференциин шиидхэбэринүүд Министрнүүдэй Соведтэ уялгата ёһоор хамаатай гү, али бэшэ гү гэжэ һэжэглэһэн ябадалынь тэрэнэй үндэһэн шалтагаан болоно.

Министрнүүдэй Соведэй нэгэдэхи сессиин хүдэлмэриин болиһон ябадал дэлхэйн бүхы олонитын һанаа бодолые татажа, хэблэл газетэнүүдтэ бэшэгдэжэ байһаниинь мэдээжэ. Министрнүүдэй Соведтэ гараһан арсалдаанууд хадаа эб найрамдалые бүхэжүүлхын тулада бэе бэедээ хани һайнаар ба ойлголсожо хандаха гэһэн политикые таһалдуулхын тула тэрэ бэрхэтэй байдалые хэрэглэхэдээ хойшоо харахагүй хүнүүдые эдибхитэй болгоһон байна. Тиимэ хүнүүд хадаа Советскэ Союзда этигэл найдабаритайгаар хандаха ябадалые хүйтэрүүлхын тулада Министрнүүдэй Соведэй сессиин хүдэлмэридэхи энэ азагүйдэлгые Советскэ делегацида няаха һанаатай. Гэбэшье тэдэ господанарай һэдэлгэнь дэмы байна. Тааралдаһан шиидхэбэринүүд тушаа протоколнууд дээрэ гараа табиха гэһэн Советскэ делегациин дурадхал абтабагүй. Энэ мэдүүлгэһээ США-гэй ба Англиин делегацинуудай арсаһан ябадал Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэриие үрэ дүнгүйгөөр болюулха ябадалда хүргэбэ. Үльгэр туужа бэшэдэг хүнүүдэй ямаршье хүсэлэлгэнь иигэжэ байдалые зайлуулжа шадахагүй.

Гадаадын хэдэн олон газетэнүүд Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэриин үедэ гараһан бэрхэтэй ябадалнууд тушаа дурдажа бэшэхэ зуураа, дэлхэйн олонитын һанаа бодолые һамаарууха гэжэ оролдоно.

Жэшээлхэдэ, «Йоркшир пост» гэжэ англиин газетэ болбол октябриин 3-ай редакционно статья соогоо Гадаада Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй сессиие зорюулжа бэшэхэдээ иигэжэ хэлэнэ: «Эбтэнь оруулха хэрэгтэй байһан арсалдаануудай үгы байгаа хадань нимэ конференци татаха шухала бэшэ байгаа, тиин эдэ арсалдаанууд хадаа мүнөө дүүрээд байпан хэдэ хэдэн зүблөөнүүдэй үедэ үгы хэгдэжэ шадагдаагүй байһан тэрэ баримта хадаа ерээдүйн сесси дээрэ тэдэ бүгэдые заларуулан шиидхэжэ болохогүй юм гэжэ хэлэнэ бэшэ гээшэ».

«Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэриие болюулһан ябадал хадаа гашуудалтайшье һаа, аюултай бэшэ... Хэрбээ арсалдаанууд тодоруулагдажа, гол шухала асуудалнуудынь элирүүлэгдэһэн хадаа нэгэдэлые бэдэрхэ ябадалай нэгэ зайлашагүй шатань үнгэрөө гээшэ». —гэжэ «Ивнинг стандарт» гэжэ газетэ октябриин 3-ай редакционно статья соогоо бэшэнэ.

«Гадаада Хэрэгүүдэй министрнүүдэй конференциин хүдэлмэриин болиһон тушаа Англида тунхаглагдаһан тодорхойлолто бэшэгүүд хадаа бүтэмсэгүй ябадалые эбээ табарһан дээрэ тоолохо ябадалһаа бултадаан арсажа, хэлсээнүүдые ондоо аргаар үргэлжэлүүлхэ шухала гэжэ мэдэрнэ»,—гэжэ «Таймс» редакционно статья соогоо октябриин 4-дэ бэшээ.

Лондондо болоһон юумын ехэ удхатай байһые буурүүлха болоо һаа эрхэтэй болохо байгаа.

Нүхэр Молотовой мэдүүлһэн дээрэһээ ойлгоходо, союзнигуудай саашанхи хани барисаанай шухала условинь 3 державануудай Берлинскэ Конференциин шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь хэлбэрилшэгүйгөөр дүүргэхэ ябадал болоно.

Һүүлэй үедэ американска хэблэл хадаа Германидахи эзэмдэлгын американска зоонын сэрэгэй захиргаанай зарим хүнүүдэй ажал-ябуулгые шүүмжэлжэ, гитлеровецүүдтэ эбтэйгээр хандажа байһан тухай хэдэ хэдэн баримтануудые тунхаглаһан байна.

Жэшээнь абажа хэлэхэдэ, американска газетэнүүд хадаа Бавари гэжэ провинциин правительствын ниилээд ехэ хубинь бүлэг гитлеровецүүдэй гарта байна гэжэ гэршэлһэн олон тоото баримтануудые харуулһан байгаа. Генерал Эйзенхауэрэй томилһон мүрдэгшэд хадаа бүхы заабаринуудай ёһоор үгы хэгдэхэ ёһотой байһан, 23 нацистнууд Баварска провинциальна управлениин дээдэ тушаалнуудые эзэлжэ байһаниинь элирүүлбэ гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетын франкфуртскэ корреспондент сентябриин һүүл багта мэдээсэһэн байгаа.

Германида байһан американска офицернүүд денацификаци (гитлеровецүүдые харюусалгатай тушаалнуудһаа зайлуулха) тухай Эйзенхауэрэй приказуудые дүүргэхэ ябадалда нэгэн гээ һаа эсэргүүсэнэ, үгы һаа саботироваална гэжэ тэрэ корреспондент мэдээсэнэ. Баварида байһан американска 3-дахи армиин командалагша генерал Паттон гэшын зан байдал хадаа энэ талаар жэшээ боложо үгэнэ. Генерал Паттон денацификациин эгээл шүтэнги дайсан гээшэ гэжэ «Нью-Йорк геральд Трибюн» газетын корреспондент хэлэнэ.

Генерал Паттон хадаа 3-дахи арми гээшэ «нацизмда һэжэглэгдэһэн хүнүүдые мүшхэжэ элирүүлхэ» бэшэ, харин нормальна харгы замуудые һэргээн болхоохо ба гасалантай ядуу байдалые зайсуулха тушаа ехээр оролдоно гэжэ хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ дуулгаһан байна гэжэ американска 3-дахи армиин штабай дэргэдэ ябаһан Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент мэдээсэнэ.

Сентябриин һүүл багта генерал Эйзенхауэр Паттониие өөрынгөө штабта элидхэлынь дуулахаа дуудажа асараад, тэрэниие тушаалһаань буулгаба. Генерал Эйзенхауэр хадаа денацификаци хэхэ приказые дүүргэхэдээ ямаршье үршөөл гаргахагүй байха гэжэ генерал Эйзенхауэрэй штабай начальник генерал-лейтенант Смит гэгшэ энээнтэй хамта хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ дуулгаа.

Гитлеровец Шефферэй оронд Баварийн премьер-министрээр социал-демократ Хогнер гэгшэ томилогдобо гэжэ октябриин 2-то американска хэблэл мэдээсэбэ. Гэбэшье, «Нью-Йорк Таймсын» корреспондентын тэмдэглэһэнэй ёһоор, Баварийн правительство соо хубилалта хэһэн ябадал хадаа генерал Эйзенхауэрэй мэдэлдэ байгшад «демилитаризаци ба денацификаци хэхэ ябадалые мүнөө үеын тааруу зохид байдалһаа ба практическа аша туһатай ябадалһаа үлүүсэ бодохо» дурагүй байһан тушаа американска эзэмдэлгын зоонын тэрэ гол асуудалые зайлуулнагүй хэбэртэй.

Германска предприятинуудай, тодорхойлон хэлэхэдэ, «И. Г. Фарбениндустри» гэжэ немецкэ химическэ томохон концернэнүүдэй нэгэнэй зэмсэг түхеэрэлгые хуряаха тушаа генерал Эйзенхауэрэй приказые саботироваалжа байһан тухай мэдээсэлые американска хэблэл тунхаглаа.

Генерал Эйзенхауэрэй приказда эсэргүүсэн, «И. Г. Фарбениндустри» гэжэ фирмын предприятинуудай һэргээн болхоогдожо байһан тухай американска хэблэлэй мэдээсэлнүүдые дурдаха зуураа, эзэмдэлгын политикые иигэжэ эбдэхэ ябадал хадаа уласхоорондын американска картельнүүдэй бүлэг түлөөлэгшэдэй ябадал болоно гэжэ американска элитэ радиокоментатор Стил гэгшэ хэлэһэн байна.

Американска хэблэлэй тунхаглаһан эдэ бүхы баримтанууд хадаа шухала анхаралые бэе тээшээ татангүй байжа болохогүй. Германида денацификаци ба демилитаризаци хэхэ ябадалай саботаж болбол американска сэрэгэй администрациин ажал-ябуулагшад 3 державануудай Берлинскэ конференциин шиидхэбэринүүдтэ эсэргүү тиимэ тусхай политикые ябуулжа байһан тухайнь хэлэжэ үгэнэ.

Г. ЛЕНСКИЙ.

Харюусалгата редакторай орлогшо **Д. ЛУБСАНОВ.**

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ. ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1-80. зам. ответ. редактора—7.89, ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89, сельского хозяйства—6.03, писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Ч—00159 Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР Тираж 5.500.